

Warmińsko-Mazurski Oddział Straży Granicznej

<https://wm.strazgraniczna.pl/wm/aktualnosci/33955,75-rocznica-Powstania-Warszawskiego.html>
05.07.2024, 15:46

75. rocznica Powstania Warszawskiego

Mirosława Aleksandrowicz
01.08.2019

W Kętrzynie, pod Pomnikiem w Hołdzie Poległym, Pomordowanym i Zamęczonym Polakom – Obrońcom Ojczyzny 1939-1956, 1 sierpnia o godzinie 17 rozpoczęły się uroczystości upamiętniające 75. rocznicę Powstania Warszawskiego.

Pamięć o bohaterach walczących o wolność uczcili przedstawiciele władz samorządowych, stowarzyszeń, instytucji, służb mundurowych oraz mieszkańcy Kętrzyna.

W uroczystościach rocznicowych uczestniczył Komendant Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej płk SG Robert Ingot oraz Komendant Centrum Szkolenia SG płk SG Adam Pacuk.

Wybuch powstania w Warszawie był nieplanowanym wcześniej, wynikłym z rozwoju sytuacji, elementem Akcji „Burza”, której celem była próba zahamowania niekorzystnych dla Polski decyzji, które zapadły na konferencjach Wielkiej Czwórki w Teheranie i Jałcie oraz zaprzeczenia antypolskiej propagandzie władz Związku Sowieckiego. Bezpośrednim impulsem do wydania rozkazu o rozpoczęciu otwartej walki zbrojnej było rozpoczęcie pancерnej bitwy pomiędzy Niemcami a Armią Czerwoną na przedpolach Warszawy (pomiędzy Radzyminem, Markami, Choszczówką i Targówkiem) oraz pojawienie się na warszawskiej Pradze sowieckich czołgów.

1 sierpnia 1944 do nierównej walki z okupantem stanęło ok. 20-30 tysięcy żołnierzy Armii Krajowej oraz innych organizacji podziemnych, przeważnie słabo uzbrojonych i źle wyszkolonych. Wyjątek stanowiły elitarne oddziały dyspozycyjne Kierownictwa Dywersji KEDYWU. Łącznie w powstaniu walczyło 50 tys. żołnierzy.

Wśród powstańców znajdowali się także byli żołnierze Korpusu Ochrony Pogranicza i funkcjonariusze Straży Granicznej. Do najbardziej znanych należy ppłk Antoni Żurowski, dowódca Powstania na Pradze, który wobec braku perspektyw dalszej walki w porozumieniu z Komendantem Głównym AK gen. bryg. Tadeuszem Komorowskim „Borem” wygasił Powstanie 6 sierpnia 1944 roku, przenosząc całość podległych sobie sił z powrotem do konspiracji. We wrześniu 1939 roku jeszcze w stopniu majora Antoni

Żurowski dowodził Batalionem KOP „Bereźne” i uczestniczył w walkach z agresją sowiecką od 17 września do bitwy pod Wytoczem 1 października.

Po wojnie ppłk Antoni Żurowski ujawnił się i podjął pracę cywilną. W grudniu 1945 został aresztowany pod zarzutem współpracy z Niemcami i skazany na karę śmierci, zamienioną na długoletnie więzienie. Oczekując na transport w wagonie na boczniczy Dworca Wschodniego w Warszawie, zorganizował własne odbicie. Akcją wykonali partyzanci z oddziału Mariana Bernaciaka „Orlika”.

Antoni Żurowski ukrywał się pod fałszywymi nazwiskami do 1956 roku. W 1958 roku został zrehabilitowany. Zmarł w 1988 roku w Pruszkowie.

Źródło: KGSG

75. rocznica Powstania
Warszawskiego

75. rocznica Powstania
Warszawskiego

75. rocznica Powstania
Warszawskiego

75. rocznica Powstania
Warszawskiego